

Veľká noc dáva nádej pre zajtrajšky, tak ako ju dáva prichádzajúca jar po zime. Naše srdcia budú naplnené radosťou, ak tie vaše budú žiarit' šťastím a spievať potešením.

Vážení spoluobčania!

Je pred nami Veľká noc. Bude iná, než všetky predchádzajúce, lebo ju prežijeme len v našich rodinách, mimo spoločenstva ostatných. Jej poslanstvo je však rovnaké – po utrpení a ukrižovaní príde víťazstvo – zmŕtvychvstanie. Nech toto každoročné poslanstvo Veľkej noci prinesie radosť a nádej do ďalších dní nám všetkým.

Redakčná rada

Vážení občania Trenčianskych Stankoviec,

približne pred štyrmi mesiacmi sme sa mohli z médií dozvedieť, že sa v Číne objavila choroba COVID-19. Tejto informácii mnohí ľudia ani nevenovali veľkú pozornosť s vedomím, že Čína je ďaleko a spoliehali sa na to, že nás sa to nedotkne. Situácia sa však rapídne zmenila a epicentrum nákazy sa presunulo z Číny do Európy, najviac do Talianska. Choroba sa presunula veľmi rýchlo aj na Slovensko. V súčasnosti zažívame veľmi ťažké obdobie.

Vláda SR vyhlásila dňa 11. marca 2020 na celom území SR mimoriadnu situáciu a boli prijaté viaceré opatrenia, ktoré sa dotkli bežného života každého z nás. Všetky opatrenia a obmedzenia sa priebežne aktualizujú a zvereňujú na webovej stránke Úradu verejného zdravotníctva SR. Tieto opatrenia zverejňujeme aj na webovom sídle našej obce. Tých občanov, hlavne starších, ktorí nemajú prístup na internet, chcem požiadať, aby pozerali správy v televízií, kde sa dozvedia všetky dôležité informácie.

Je potrebné povedať, že Slovensko nebolo na danú situáciu vôbec pripravené. Hlavne z hľadiska zabezpečenia ochrannými prostriedkami. Jedným zo spôsobov, ako prispieť k zlepšeniu situácie je aj nosenie rúšok. Vzhľadom na to, že je nedostatok rúšok na trhu, začali viacerí ľudia šiť bavlnené rúška, ktoré začali ponúkať hlavne cez sociálne siete.

Aj my sme sa rozhodli zabezpečiť bavlnené rúška. Podarilo sa nám zabezpečiť približne 2 000 bavlnených rúšok, ktoré sa

priebežne doručovali občanom našej obce. Prioritne sa zabezpečili dôchodcovia, ktorí sú najohrozenejšou skupinou obyvateľstva. Tieto rúška sú určené na opakované použitie. Je potrebné ich po každom dni oparať na vyššej teplote a ožehliť. Chcem sa touto cestou poďakovať našim občiankam pani Havlovej a Červenej, ktoré nám zabezpečili látky ako aj v súčasnej dobe nedostatkový tovar – gumičky. Taktiež sa chcem poďakovať všetkým zamestnankyniam obecného úradu, ktoré sa podieľali na balení a distribúcii rúšok našim občanom, ďalej pani Danke Hrušovskej, Zuzane Hrušovskej, Veronike Ľahkej, Anne Terchovanovej, Jane Dutkovej, Soni Sivákovej, ktoré dokázali v krátkej dobe ušit' približne 1000 rúšok. V neposlednom rade sa chcem poďakovať aj občianskemu združeniu Robíme to pre deti, ktorých členovia sa podieľali na doručovaní rúšok našim občanom. Okrem toho členovia občianskeho združenia vyrobili a bezplatne poskytli približne 150 antibakteriálnych mydiel, ktoré boli doručené dôchodcom.

Na záver vás chcem vyzvať, aby sme sa správali zodpovedne. Danú situáciu netreba v žiadnom prípade zľahčovať. Každý z nás môže prispieť k tomu, aby sa nevytvárala živná pôda pre šírenie tejto, pre niektorých ľudí aj smrteľnej choroby.

Prajem vám všetkým, milí občania veľa zdravia, trpezlivosti a hlavne, aby sme sa čo najskôr vrátili do bežného života.

Váš starosta
Martin Markech

ZO ZASADNUTÍ OZ OBCE TRENČIANSKE STANKOVCE

Obecné zastupiteľstvo v Trenčianskych Stankovciach na svojich zasadnutiach dňa 02.03.2020 a 12.03.2020

schválilo :

-Kontrolu plnenia uznesení prijatých na zasadnutí Obecného zastupiteľstva Obce Trenčianske Stankovce dňa 19.12.2019.

- ako prípad hodný osobitného zreteľa podľa § 9a ods. 9 písm. c) zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov:

1. prenájom nehnuteľného majetku vo vlastníctve Obce Trenčianske Stankovce a to:
 - a) **Nebytové priestory** v budove **Oddychového centra – Prevádzkový objekt** súp. číslo 525 postavený na parcele reg. „C“ č. 245/5 zapísaná na Liste vlastníctva č. 454 pre kat. územie: Rozvadze definované ako:
 - na prvom nadzemnom podlaží: nebytové priestory č. 101 až 118 a č. 124-132;
 - na druhom nadzemnom podlaží: nebytové priestory č. 201-257;
 - b) budova **Zimná záhrada** bez súpisného čísla postavená na parcele reg. „C“ č. 245/13 zapísaná na Liste vlastníctva č. 454 pre kat. územie: Rozvadze;
 - c) **Krytá terasa** postavená na parcele reg. „C“ č. 245/13 pre kat. územie: Rozvadze;
 - d) **Vonkajšie nekryté sedenie** situované na parcele reg. „C“ č. 245/12 pre kat. územie: Rozvadze o veľkosti 114 m²;
 - e) **Detské ihrisko** situované na parcele reg. „C“ č. 245/14 pre kat. územie: Rozvadze o veľkosti 196 m²;
2. pre nájomcu: **LyJana s.r.o.**, so sídlom 913 21 Mníchova Lehota 333, IČO: 52 885 968, zápis: Obchodný register Okresného súdu Trenčín, odd. Sro, vl. č. 39461/R
3. za nájomné:
 - a) Ročná sadzba nájmu za obdobie od **04.03.2020** do **03.03.2023** vo výške: **1 €/rok bez DPH**;
 - b) Ročná sadzba nájmu za obdobie od **04.03.2023** do **03.03.2025** vo výške: **6000 €/rok bez DPH**;
 - c) Ročná sadzba nájmu za obdobie od **04.03.2025** do **03.03.2030** vo výške: **12 000 €/rok bez DPH**,
4. s minimálnou výškou investície nájomcu do predmetu nájmu vo výške 48.000 EUR bez DPH v priebehu prvých troch rokov nájmu,
5. na dobu určitú: 10 rokov,
6. za účelom: poskytovania služieb, ktoré svojim charakterom spadajú pod celoročnú prevádzku reštaurácie, kaviarne s terasou, bufetu, ubytovacích služieb a realizáciu kultúrnych, športových a spoločenských podujatí v predmete nájmu.

Skonštatovalo, že dôvod hodný osobitného zreteľa spočíva v:

Budova Oddychového centra bola postavená v roku 2005 za účelom poskytovania služieb miestnemu obyvateľstvu vo forme ubytovacích a reštauračných služieb s možnosťou konania rôznych akcií (rodinné oslavy, kary, atď.). Budova Oddychového centra je už rok nevyužívaná, obec vynaložila v minulom roku (od 1.4.2019 do 31.12.2019) celkovo 4 000 EUR na nevyhnutné prevádzkové náklady uvedeného objektu. Obec sa v minulom roku pokúsila 2 x komerčne prenajať budovu cez verejnú obchodnú súťaž. Ani do jednej z uvedených súťaží sa však neprihlásil žiadny záujemca o prenájom. Nakoľko sa jedná o staršiu budovu, z dôvodu nevyhovujúceho stavu kuchyne a sociálnych zariadení (z hygienického hľadiska) si priestory budovy vyžadujú značné investície za účelom ich rekonštrukcie, na ktoré obec nemá finančné prostriedky. Obec oslovil jeden vhodný záujemca, ktorý by chcel prevádzkovať v objekte reštauráciu a penzión v súlade s jej pôvodným účelom (iní záujemcovia chceli prevádzkovať súkromnú ubytovňu pre svojich zamestnancov, bez reštaurácie,

resp. prevádzkovať v prvých rokoch len ubytovňu a až postupne reštauráciu). Obec má prednostný záujem zachovať účel, za ktorým bola budova postavená. Záujemca o prenájom nehnuteľností je ochotný investovať potrebné finančné prostriedky do rekonštrukcie priestorov budovy potrebných na jej riadnu prevádzku. V súvislosti s týmto bola dohodnutá zľava na nájomnom za prvých 5 rokov nájmu za protihodnotu vo forme investícií do objektu vo výške minimálne 48.000 EUR bez DPH v prvých troch rokoch nájmu.

Prenájom schvaľuje s nasledovnými podmienkami:

Nájomná zmluva bude nájomcom podpísaná od schválenia uznesenia Obecného zastupiteľstva Obce Trenčianske Stankovce do 30 dní. V prípade, že nedôjde k podpisu v uvedenom termíne, toto uznesenie stratí platnosť.

schválilo :

- Všeobecne záväzné nariadenie obce Trenčianske Stankovce č. 1/2020 o prevádzkovom poriadku pohrebísk.
- Všeobecne záväzné nariadenie č. 2/2020 o ochrannom pásme pohrebísk na území obce Trenčianske Stankovce.
- Všeobecne záväzné nariadenie č. 3/2020, ktorým sa vyhlasuje záväzná časť územnoplánovacej dokumentácie Zmeny a doplnky č. 2 Územného plánu obce Trenčianske Stankovce.
- Uzatvorenie nájomnej zmluvy na parc. č. 1112, diel 4 o výmere 2102 m² vedenej na LV 1185, k. ú. Veľké Stankovce: pre p. Alojziu Králikovú, bytom Trenčianske Stankovce 696, v podiele 1/28, pre p. Jaroslava Králika, bytom Trenčianske Stankovce 697, v podiele 1/28 za nájom v rovnakej výške ako u ostatných prenajímateľov, resp. spoluvlastníkov danej parcely a ako aj vyplatenie nájmu za posledné tri roky.
- Zriadenie vecného bremena na pozemkoch:

Parcelné číslo	Register KN	LV č.	Výmera v m ²	Druh pozemku	Katastrálne územie	Obec	Okres
314/5	C	231	426	Orná pôda	Malé Stankovce	Trenčianske Stankovce	Trenčín
181/1	C	205	1403	Zastav. plochy a nádvorie	Rozvadze	Trenčianske Stankovce	Trenčín

Týmto zmluvnými stranami :

Obec Trenčianske Stankovce, 913 11 Trenčianske Stankovce 362, zastúpená JUDr. Martinom Markechom, starostom obce

Ako povinným z vecného bremena:

E-RAN Property, s.r.o., Astrová 2/A, 821 01 Bratislava, zastúpená: Ing. Andrej Demjanovič – konateľ spoločnosti

Ako žiadateľom, stavebníkom

Západoslovenská distribučná, a. s., Čulenova 6, 816 47 Bratislava, zastúpená: JUDr. Szabolcs Hodossy – vedúcim úseku riadenia investícií, Ing. Xénia Albertová – vedúcou riadenia vlastníckych vzťahov

Ako oprávneným z vecného bremena.

Zriadenie vecného bremena, vymedzené geometrickým plánom č. 36335924-022-20 úradne overeným dňa 2.3.2020 pod číslom 289/20 a geometrickým plánom č. 36335924-023-20 úradne overeným dňa 2.3.2020 pod číslom 290/20 o výmere 147 m², spočíva v povinnosti vlastníka zaťaženej nehnuteľnosti /obce Trenčianske Stankovce/, strpieť na časti zaťaženej nehnuteľnosti v rozsahu vyznačenom v geometrickom pláne ako koridor vecných bremien :

- a) zriadenie a uloženie elektroenergetických zariadení;
- b) užívanie, prevádzkovanie, údržbu, opravy, úpravy, rekonštrukcie, modernizácie a akékoľvek iné stavebné úpravy elektroenergetických zariadení a ich odstránenie;

za jednorazovú odplatu v celkovej výške **870,- €**, slovom : osemstosedemdesiat Euro, t. j.

Vecné bremeno sa zriaďuje z dôvodu pripojenia podzemného

káblového vedenia z trafostanice k stavbe „Obytná zóna Štyri duby, Trenčianske Stankovce“, objekt SO 206 Distribučný rozvod NN.

Súhlasilo :

- s uzatvorením zmluvy o budúcej zmluve o zriadení vecných bremien z dôvodu preložky plynárenských zariadení na parcele KN C 290/10 ostatná plocha o výmere 3214 m² k. ú. Sedličná, obec Trenčianske Stankovce, okres Trenčín, evidovaný na LV č. 204.

Zmluvné dojednania :

Budúci povinný z vecného bremena :

Obec Trenčianske Stankovce, 913 11 Trenčianske Stankovce 362, zastúpená JUDr. Martinom Markechom, starostom obce

Stavebník preložky, investor :

DNV Energo a. s., Lieskovec 803/80 , 018 41 Dubnica nad Váhom, zastúpený Ing. Ivanom Koložvárom, predsedom predstavenstva

Budúci oprávnený z vecného bremena :

SPP-distribúcia a. s., Mlynské Nivy 44/b, 825 11 Bratislava

Zastúpený Ing. Ivanom Setnickým, na základe plnej moci.

Vecné bremená budú zriadené odplatne na dobu neurčitú za jednorazovú náhradu stanovenú znaleckým posudkom a budú spočívať v povinnosti budúceho povinného ako vlastníka budúcej zaťaženej nehnuteľnosti strpieť na časti budúcej zaťaženej nehnuteľnosti v rozsahu vyznačenom geometrickým plánom:

- uloženie a existenciu preložených Plynárenských zariadení vybudovaných stavebníkom preložky podľa podmienok uvedených v dohode, ich ochranných a bezpečnostných pásiem,

- prevádzkovanie preložených Plynárenských zariadení vybudovaných stavebníkom preložky podľa podmienok uvedených v dohode a vykonávanie ich údržby, opráv, rekonštrukcií či akýchkoľvek iných úkonov potrebných na zabezpečenie bezpečnej prevádzky preložených Plynárenských zariadení vybudovaných stavebníkom preložky a uplatňovania práv a plnenia povinností prevádzkovateľa distribučnej siete v súvislosti s týmito zariadeniami,

- vstup a vjazd motorových vozidiel SPP-D alebo ňou poverených osôb na budúce zaťažené nehnuteľnosti za účelom zabezpečenia činností súvisiacich s prevádzkou, údržbou, opravami, rekonštrukciou či akýmikoľvek inými úkonmi potrebnými na zabezpečenie bezpečnej prevádzky preložených Plynárenských zariadení vybudovaných stavebníkom preložky podľa podmienok uvedených v dohode a uplatňovania práv a plnenia povinností prevádzkovateľa distribučnej siete v súvislosti s týmito zariadeniami.

- Aby obec Trenčianske Stankovce **dala nižšie uvedené stavebné objekty** nachádzajúce sa v Priemyselnom parku Sedličná-Trenčianske Stankovce, ktoré sú toho času majetkom spoločností Doton s.r.o, IČO 46492798 a T&T s.r.o, IČO : 36311065 **po ich odkúpení**, do prevádzky spoločnosti Trenčianske vodárne a kanalizácie, a.s. , Kožušnícka 4, Trenčín, IČO : 36302724

1/ SO 04 Splašková kanalizácia v rozsahu „STOKAA“: rúra PVC-U DN 300 o celkovej dĺžke 248,42 m a HDPE DN 80 o celkovej dĺžke 141,73 m, kanalizačnej šachty DN 1000-6 ks a Čerpacej stanice odpadových vôd ,

2/ SO 05 Splašková kanalizácia v rozsahu „Vetva B“: kanalizačné potrubie PVC DN 300 v celkovej dĺžke 49,8 m, PP revízna kanalizačná šachta DN 1000 s betónovým monolitickým dnom-1 ks, PP revízna kanalizačná šachta DN 1000 celoplastová-1 ks

3/ SO 06 Verejný vodovod-vetva 1, zmena č.1 v rozsahu: Vetva 1-vodovodné potrubie HDPE DN 100 o celkovej dĺžke 379,76 m a požiarny hydrant HD 80-6 ks, vrátane jeho preložky,

Zobralo na vedomie :

- Vyhodnotenie čerpania rozpočtu príjmov a výdavkov k 31.12.2019.

- Informáciu o zmene rozpočtu príjmov a súvisiacich výdavkov v časti prijatých dotácií za IV. kvartál 2019.

- Správu Ústrednej inventarizačnej komisie o inventarizácii majetku a záväzkov obce k 31.12.2019.

- Správu o kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra za rok 2019

Zrušilo :

- Uznesenie č. 9/2020, prijaté na zasadnutí OZ Trenčianske Stankovce dňa 02.03.2020.

Zobralo na vedomie

že:

a. Návrh pre Zmeny a doplnky č.2 ÚPN-O Trenčianske Stankovce bol po dobu viac ako 30 dní vyvesený na úradnej tabuli obce a bol prerokovaný s dotknutými orgánmi štátnej správy, samosprávy, právnickými a fyzickými osobami v súlade s príslušnými ustanoveniami §22 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len stavebný zákon).

b. Akceptované pripomienky dotknutých orgánov štátnej správy, samosprávy a právnických a fyzických osôb sú zapracované v dokumentácii Zmeny a doplnky č.2 ÚPN-O Trenčianske Stankovce.

c. Okresný úrad v Trenčíne Odbor výstavby a bytovej politiky po prerokovaní, vyhodnotení pripomienkového konania Návrh posúdil a vydal k nemu súhlasné stanovisko podľa § 25 stavebného zákona listom OU TN –OV B PI 2020/001705-016 zo dňa 14.02.2020, v ktorom konštatuje, že Zmeny a doplnky č.2 ÚPN-O Trenčianske Stankovce a postup ich obstarávania a prerokovania je v súlade s príslušnými právnymi predpismi a v súlade so záväznou časťou vyššieho stupňa územnoplánovacej dokumentácie – t.j. ÚPN R Trenčianskeho kraja. Okresný úrad v Trenčíne Odbor výstavby a bytovej politiky s predloženým návrhom Zmien a doplnkov č.2 ÚPN-O Trenčianske Stankovce súhlasí a odporúča obecnému zastupiteľstvu v Trenčianskych Stankovciach jeho schválenie.

Súhlasilo :

s vyhodnotením pripomienok dotknutých orgánov štátnej správy, samosprávy, právnických

a fyzických osôb k dokumentácii Zmeny a doplnky č.2 ÚPN-O Trenčianske Stankovce.

schválilo :

1. **Zmeny a doplnky č.2 ÚPN-O Trenčianske Stankovce so stanovenou záväznou časťou.**

2. **Všeobecne záväzné nariadenie obce Trenčianske Stankovce č. 3/2020, ktorým sa vyhlasuje záväzná časť Zmien a doplnkov č. 2 Územného plánu obce Trenčianske Stankovce a ktorým sa mení a dopĺňa Všeobecne záväzné nariadenie obce Trenčianske Stankovce č. 1/2011, ktorým sa vyhlasuje záväzná časť „Územného plánu obce Trenčianske Stankovce“**

Poverilo :

Starostu obce:

1. Zabezpečiť u spracovateľa dokumentácie Zmeny a doplnky č.2 ÚPN-O Trenčianske Stankovce vypracovanie čístopisu dokumentácie v troch originálnych vyhotoveniach v termíne do dvoch mesiacov od nadobudnutia platnosti VZN č. 3/2020, zo dňa 12. 03. 2020, ktorým sa vyhlasujú záväzné časti dokumentácie Zmeny a doplnky č.2 ÚPN-O Trenčianske Stankovce.

2. Zabezpečiť uloženie dokumentácie Zmeny a doplnky č.2 ÚPN-O Trenčianske Stankovce na Okresnom úrade v Trenčíne Odbor výstavby a bytovej politiky, na Obecnom úrade v Trenčianskych Stankovciach a na príslušnom stavebnom úrade a zaslať registračný list o obsahu dokumentácie spolu s kópiou uznesenia o jej schválení na MDaV SR.

3. Vyhlasiť záväzné časti dokumentácie Zmeny a doplnky č.2 ÚPN-O Trenčianske Stankovce všeobecne záväzným nariadením a zverejniť ich v zmysle §27 ods. 4 písm. a) a b) stavebného zákona.

DVERE NAŠICH SRDC

Milí priatelia!

Aké bezpečnostné dvere si dáme na náš byt? Ako zabezpečíme náš dom, aby sme mohli zatvoriť dvere a pokojne oddychovať? S trojbodovým alebo dvanásťbodovým zámkom? S pancierovou vložkou alebo bez nej? - To je otázka, ktorá dnes zamestnáva mnohých ľudí. Dvere nás chránia. Potrebujeme ich, lebo si uvedomujeme, akí sme zraniteľní. Každý z nás má chvíle v živote, kedy sa najradšej zatvoríme tak, aby o nás nikto nevedel, aby sa ku nám nik nedostal. Ale aj v celkom bežných situáciách života potrebujeme zatvorené dvere, aby sme si oddýchli s pocitom bezpečia. Napriek tomu, že človek je tvor spoločenský, predsa sa dvere stali nevyhnutnou súčasťou v spoločenskom styku. Dvere sú metaforou, ktorú často využívame, aby sme vyjadrili rôzne situácie vo vzťahu medzi ľuďmi: „*Búcha na otvorené dvere. Ukázal mu dvere. Deň otvorených dverí...*”

Dnes nás dvere chránia, skladáme z tvárí rúška, ktoré sa stali normálnou súčasťou nás a vieme, že tu, za týmito dverami domova je čas na to, aby sme spolu nanovo precítili, čo je to domov, kde mám vzťahy, ktoré ma posúvajú v živote ďalej, kde mám ľudí, pre ktorých som aj ja darom. Niektorí sú za týmito dverami úplne sami, lebo ich už najbližší predišli do večnosti.

A predsa, nikto nie je sám, napriek všetkému, čo dnes prežívame. Je len na nás a na našej voľbe, či necháme dvere našich srdc otvorené pre lásku, otvorené pre nádej, otvorené pre vieru, otvorené pre pokoj, ktorý pramení z istoty, že na to všetko, čím prechádzam, nie som sám, ale že aj nado mnou drží ochrannú a žehnajúcu ruku môj Pán Ježiš.

Vzkriesený Kristus prichádza cez zatvorené dvere k ustrašeným učeníkom. Dáva im nádej, pokoj, istotu. Vzkriesený Pán Ježiš ku nám prichádza cez zatvorené dvere so svojim pokojom.

A predsa je tu množstvo dôvodov zostať za zatvorenými dverami. Fyzické násilie a intrigy, bolesť, samota, nepochopenie, rany na duši – to všetko nás dokáže zneistiť a zatvoriť v našom vnútri, do ktorého nikoho nechceme vpustiť. Vzkriesený Pán Ježiš prichádza medzi učeníkov a prichádza aj k nám. Mení situáciu. Do nepokoja a obáv z vonkajšieho sveta prináša pokoj. Jeho prítomnosť prežívame a slávime i v našich životoch. On prichádza v slove a sviatostiach, aby vždy znova menil situáciu medzi nami. To čo nám prináša je obsiahnuté v Jeho pozdrave „*Pokoj vám!*” Pokoj ako stav, v ktorom prežívame šťastie, zdravie, pohodu - opak toho, čo prežívali učeníci v hrozbách okolitého sveta a čo prežívame aj my často vo svojom živote. Pán Ježiš prichádza medzi nás ako Ten, ktorý to s nami myslí dobre. Prichádza, aby zmenil situáciu, v ktorej sa nachádzame. Robí to tak, že nás ubezpečuje, že to s nami myslí dobre. Tak ako ani k učeníkom neprišiel s výčitkami, tak prichádza aj dnes ku nám. Vzkriesený Kristus všetky nepríjemné pocity prekonáva a chce ich prekonať aj pri nás a s nami. Ponúka nám pokoj, ktorý plynie z odpustenia našich hriechov. Ruší to, prečo sa bojíme vyjsť von. Prekonáva náš strach, lebo nás ubezpečuje o tom, že nás nechce trápiť. Pokoj vám! - prijímame tento Pánov pozdrav a nechajme sa obdarovať radosťou z Jeho prítomnosti. Program strachu sa mení na program pokoja a lásky. „*Pokoj vám. Ako mňa poslal Otec, aj ja posielam vás.*” To je dokonalá zmena situácie. Zo strachu za zatvorenými dverami sa rodí odvaha k ďalšiemu zmysluplnému životu. Kristov pokoj je tvorivý pokoj. Pokoj, ktorý je predpokladom tvorivej služby a lásky.

Vo svojom živote viery máme rôzne obdobia. Vzkriesený Kristus prichádza do nášho streda, aby nás obdaroval pokojom, poverením k službe ale aj istotou o svojej prítomnosti pri nás. Prajem Vám pokojné a láskyplné veľkonočné sviatky, pri ktorých si nanovo môžeme otvoriť naše srdcia pre Syna Božieho Pána Ježiša, ktorý ich naplní istotou svojej lásky k nám.

S úprimnou modlitbou za Vás a Vaše rodiny

Vaša Jarmila Petruľová
- evanjelická farárka
www.ecav-tstankovce.sk

Raduj sa Cirkev Kristova

Život bez radosti je ako život bez soli. Nemá chuti. Život bez radosti akoby nemal zmysel. Všetci po nej túžime. Tak si ju trochu priblížme počas týchto Veľkonočných sviatočných dní.

Veľkonočná liturgia nás vyzýva, aby sme sa radovali. „**Raduj sa Cirkev Kristova, veselo prespevaj, Pán Ježiš Kristus zmŕtvych vstal, raduj sa duša raduj.**“ Z čoho sa máme radovať? Zo zmŕtvychvstania Ježiša Krista, ktorý po svojej smrti na kríži, na tretí deň slávne vstal zmŕtvych. Kristus zlomil moc hriechu, moc smrti, zvíťazil nad zlom a vyslobodil nás z moci diabla. Cirkev, Baránkova nevesta sa raduje, lebo jej ženich sa za ňu obetoval, zomrel, odišiel, ale vstal zmŕtvych, vrátil sa a žije. Môže sa radovať, lebo prítomnosť Pána je jej radosťou. Tak to naznačil Pán Ježiš, keď farizeji vyčítali, že sa nepostia jeho učeníci: „*Vari môžu svadobní hostia smútiť, kým je ženich s nimi? No prídu dni, keď im ženicha vezmú; potom sa budú postiť.*“ (Mt 9, 15)

Máme sa teda radovať. Ale dá sa to, len tak, že zaspievame jednu pieseň? Dá sa nám radovať, keď mnohokrát cítime bremeno života? Nie, to sa nedá. To poznali už židia. Keď boli v zajatí v Babylone, bolo im veľmi smutno za Jeruzalemom, a tí, ktorí ich trápili, chceli aby sa veselili a radovali. A preto postoj židov je vyjadrený v žalme: „*Na brehu babylonských riek, tam sme sedávali a plakali, keď sme si spomínali na Sion. Na vrby tejto krajiny vešali sme svoje citary. Lebo tí, čo nás zajali, žiadali od nás spevy a tí, čo nás trápili, žiadali veselost'. Zaspievajte nám nejaké piesne sionské! Akože môžeme spievať pieseň Pánovu v cudzej krajine?*“ (Ž 137, 1-4)

Aj my sa cítime, akoby sme boli v moci niekoho, kto nám bráni plno žiť, akoby sme neboli na tej zemi požehnanej, ale v otroctve, kde znášame útrapy. A aj my, veriaci, niekedy pochybujeme, či vlastne ešte sa budeme radovať, či to bude lepšie, či naša viera nám môže sprostredkovať radosť.

V známom londýnskom **Hyde Parku**, kde môže ktokoľvek prísť a rečniť, prišiel kázať aj Mac Nabb, dominikán. Kázal o Cirkvi, o sviatostiach, o Kristovi. Do reči mu skočil jeden z davu a hovorí mu: „*Cirkev skrachovala, aj sviatosti. Veď po takmer 2000 rokoch sú ľudia zlí, páchajú zločiny a nemravnosti, hriech je po celom svete.*“ Kazateľ sa pozastavil a povedal mu: „*Máte pravdu, mladý priateľ. Už uplynulo takmer 2000 rokov, čo Ježiš Kristus založil svoju Cirkev a ustanovil sviatosti, a ľudia sú stále hriešni, plní chýb a nepravostí. Chcel by som však poznamenať ešte jedno - neurazte sa. Aj mydlo bolo vynájdené pred mnohými storočiami, ale keď pozerám na váš krk, nie je práve najčistejší. A stále potom z toho usudzovať, že na vine je mydlo, že ono je neúčinné a nevie očisťovať?*“ Je to štipľavá odpoveď, ale výstižná.

Že niet radosti, to nie je problém viery, Cirkvi, Ježiša, to je problém v nás. Kristus nás naozaj chce naplniť radosťou. ON sám je našou radosťou.

Akú radosť nám chce priniesť Kristus?

Ježiš sa modlí pri Poslednej večeri: „*Ale teraz idem k tebe a toto hovorím na svete, aby mali v sebe moju radosť - a úplnú*“ (Jn 17, 13). Je to trvalá radosť, ktorú človek cíti v najhlbšom bytí. „*Ale zasa vás uvidím a vaše srdce sa bude radovať. A vašu radosť vám nik nevezme*“ (Jn 16, 22). Ak sa ku takejto radosť chceme dostať, musíme sa pýtať, aký charakter má.

Aká je táto Kristova radosť? Radosť možno charakterizovať ako pocit ktorý vlastnime pri naplnení nejakej dôležitej túžby alebo potreby. Je to viac ako spokojnosť. Musí to byť čosi, na čom nám záleží. Jedlo dobré, športovec po víťazstve, po dobrej známke v škole.

Kristova radosť je **radosť z víťazného boja**. Ako ho židia neprijali, falošné svedectvo, zradu Judášovu, intrigy a manipuláciu s ľuďmi, keď kričali ukrižuj ho. Prehrali. Boj proti Ježišovi je zbytočný, vedie k prehre a rozčarovaniu. V radosť Ježiša sa prejavuje moc a sila víťazného Krista. Teda víťazstvo v boji so zlom je dôvodom radosti. Ako si túto radosť prisvojiť?

Nepríde zvonka. Kristus je touto radosťou a radosť je jeho darom. Ježiš žije vo mne a aj mňa chce naplniť svojou radosťou. Táto radosť nie je zvonka, ale zvnútra. Dovoľme mu, aby aj v nás prejavil svoju moc.

Zaželajme jeden druhému šťastné a radostné Veľkonočné sviatky a Kristov pokoj – ten najdrahší dar Vzkrieseného – Pán nech aj nám udelí.

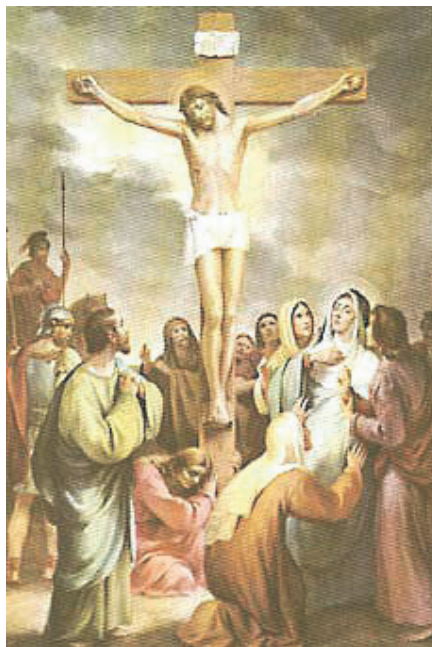
Mgr. Viliam Chrastina, správca farnosti

KREŠŤANSKÉ VEL'KONOČNÉ SVIATKY

V kresťanskom poňatí je Veľká noc oslavou vzkriesenia Ježiša Krista zmŕtvych (po jeho smrti na kríži). Prechod z hriechu do života v Božej milosti zabezpečil Ježiš Kristus svojou smrťou a zmŕtvychvstaním. Kresťanské oslavy Veľkej noci sa v Novom zákone nespomínajú, najstarším svedectvom o Veľkej noci je *Veľkonočný preslov Melita* zo Sárd z 2. storočia. Oslavy Veľkej noci sa teda v cirkvi objavili veľmi skoro.

Podľa rôznych výpočtov a záznamov, keďže ukrižovanie Krista nastalo po súde, o ktorom záznamy existovali a zachovali sa aj zmienky o polohe Mesiaca, sa podarilo vypočítať pravdepodobný dátum Kristovej smrti. Malo by ísť o 3. apríl roku 33, pričom ku vzkrieseniu malo dôjsť 5. apríla 33. Dátum sa presne nikdy nespomína a ani nebol jasný. Dospelí k nemu až moderné výskumy. Veľkej noci predchádza pôstne obdobie, ktoré sa začína na Popolcovú stredú a končí sa na Bielu sobotu po západe slnka. Ak by sme presne počítali dni od Popolcovej stredy do Bielej soboty, narátali by sme ich 46, ale nedele sa do toho nerátajú, preto sa hovorí o 40-dennom pôste. A prečo vlastne 40? Toto číslo má symbolický význam: 40 dní sa Mojžiš postil

nia. Smútok z blížiaceho sa Kristovho umučenia symbolizujú na Smrtnú nedeľu aj zahalené kríže. Evanjelickí farári si obliekajú ako svoj bohoslužobný odev len čierny luterák, bez bielej kamže. Evanjelickí veriaci v tento deň kráčajú do kostola nie so spevníkom, ale s malou knižkou s názvom Pašie. Hoci

texty, ktoré sa z nej počas bohoslužby čítajú, ešte nie sú pašiami. Sú to texty starej zmluvy, ktoré smerujú ku Kristovi, k Jeho utrpeniu, umučeniu i k Jeho vzkrieseniu.

Kvetná nedeľa je známa aj pod menom Nedeľa utrpenia Pána. Kresťania si počas nej pripomínajú triumfálny vstup Ježiša Krista do Jeruzalema. V tento deň sa svätia palmové alebo olivové ratolesti, u nás najčastejšie bahniatka, tie sa potom spália na popolec, ktorý bude použitý pri obradoch Popolcovej stredy na budúci rok. Svätenie zelených ratolestí

zaviedla cirkev ešte v 7. storočí. Obrady Kvetnej nedele sa skladajú z dvoch častí: zo spomienky na Pánov vstup do Jeruzalema a zo svätej omše zasvätenej pamiatke Kristovho utrpenia, v ktorej sa prednášajú pašie - časť evanjelia, v ktorom sa opisuje Pánovo umučenie. Pašie (lat. passio – utrpenie) sú opis utrpenia a smrti Ježiša Krista od Poslednej večere až po jeho smrť na kríži, ako ho podávajú evanjelisti. Kvetnou nedeľou sa začína Veľký týždeň. Jeho hlavnou myšlienkou je Pánovo umučenie, ktoré sa pripomína tri dni už od 4. storočia, z toho je názov Veľkonočné trojdnie. Veľký týždeň začína vrcholiť omšou Večere Pána na Zelený štvrtok a končí sa večerami Veľkonočnej nedele.

Večernou omšou na pamiatku Pánovej večere sa na Zelený štvrtok začína **Veľkonočné trojdnie**, ktoré pokračuje cez Veľký piatok utrpenia a smrti Pána a cez Bielu sobotu, vrcholí Veľkonočnou vigíliou. Veľkonočné - posvätné trojdnie alebo triduum – Zelený štvrtok, Veľký piatok a Biela sobota, majú bohatý liturgický obsah a symboliku. Je to spoločné pomenovanie troch dní, v ktorých si Cirkev pripomína udalosti nášho vykúpenia v ich historickom poradí: Ježišovu smrť na Veľký piatok, Ježiša uloženého v hrobe na Bielu sobotu a Ježišovo zmŕtvychvstanie na Veľkonočnú nedeľu.

Zelený štvrtok je prvý z posledných 3 dní pred Veľkou nocou. Kresťania si ho spájajú s poslednou večerou a umývaním nôh. V tento deň sa zaväzovali zvony na znak smútku, znamená to, že sa nezvonilo až do Zmŕtvychvstania. Namiesto toho sa počas slávania omši využívajú rapkáče. Zvony sa opäť rozozvučia až na Veľkonočnú nedeľu. Podstatou Zeleného štvrtku je spomienka na ustanovenie sviatosti Oltárnej i sviatosti kňazstva. Na Zelený štvrtok predpoludním biskupi na

na vrchu Sinaj a rovnako aj Ježiš sa postil na púšti 40 dní pred svojim verejným účinkovaním. Podstatou pôstu je v pokore zamerať svoj život viac na Boha. V období pôstu je šesť nediel a dve posledné majú zvláštne pomenovanie. Predposledná, piata, sa nazýva **Smrtná** a tá posledná, šiesta, zase **Kvetná**.

Smrtná nedeľa pripomína deň, kedy židovská veľrada rozhodla o Ježišovej smrti. Správy o tom nachádzame vo všetkých štyroch evanجليách. Liturgickou farbou v katolíckych kostoloch je počas celého pôstu fialová, farba poká-

pamiatku ustanovenia sviatosti kňazstva slúžia sväté omše so všetkými kňazmi svojich diecéz. Pri týchto omšiach sa posväcujú aj tri druhy oleja: krizma, olej katechumenov a olej chorých. Olej je znamením sily. V liturgii sa olej používa pri krste, birmovaní, sviatosti pomazania chorých a pri vysvätení kňazov.

Veľký piatok je druhý deň posvätného trojdňa, kedy si kresťania pripomínajú utrpenie a smrť Ježiša na kríži a v tento deň je prísny pôst. Kresťania sa zdržiavajú mäsitých pokrmov a dosýta jedia iba raz denne. Evanjelici tento deň považujú za svoj najväčší sviatok, spievajú sa pašie, v katolíckych kostoloch sa neslúži omša, oltáre sú bez chrámového rúcha, bez svietnikov a kríža. Je to deň pokánia a jediný deň roka, kedy sa neslávi Eucharistická obeta. Namiesto nej sa koná liturgia umučenia Pána, ktorá pozostáva z bohoslužby slova, slávnostnej modlitby veriacich, z poklony Svätému krížu a sv. prijímania. Ježišovu smrť nám pripomína aj liturgická farba - červená = farba krvi.

Biela sobota je pre veriacich kresťanov

dňom, keď leží Kristus v hrobe, veriaci chodia k Božiemu hrobu sa mu pokloniť. Obrady Bielej soboty sa konajú po západe slnka. Podľa pradávnnej tradície je táto noc očakávaním Pána, noc bdenia, zasvätená Pánovi. Počas Veľkonočnej vigílie Cirkev bdie a očakáva Kristovo zmŕtvychvstanie. Slávi sa vigília už ako radostná slávnosť vzkriesenia, znovu sa rozozvučia zvony, ktoré od štvrtka večera mlčali.

Veľkonočná nedeľa nasleduje po veľkonočnom trojdni. Je oslavou Kristovho zmŕtvychvstania, víťazné zavŕšenie Kristovho vykupiteľského diela. Zmŕtvychvstanie – najväčší Kristov zázrak a základná pravda kresťanskej viery. Jeho duša sa opäť spojila s osláveným telom, na ktorom síce ostali rany ukrižovania, ale ináč nepodliehalo obmedzeniam času a priestoru. Slávenie Kristovho zmŕtvychvstania sa uzatvára sa večerami Nedele Pánovho zmŕtvychvstania.

Veľkonočné obdobie trvá 50 dní, končí sa večer na sviatok Zoslania Ducha Svätého (Turíce).

Na jar sa v prírode odohráva boj medzi

smrťou – zimou a životom – jarou. Na Bielu sobotu aj Ježiš Kristus, ktorý bol mŕtvý, prekonal smrť a vstal do nového života. „*Ludia ho videli živého, dotýkali sa ho, jedli s ním a pili. Ježišovo vzkriesenie dáva nádej tomu, kto v neho verí. Každý má nádej na vzkriesenie, na večný život, proti ktorému je aj smrť bezmocná*“. Spracoval: Štefan Šmatlák

STARÉ ĽUDOVÉ ZVYKY A TRADÍCIE

Človek sa učil spoznávať, prípadne v pradávnych dobách ovládať mnohé prírodné javy a živly. Mnohé z nich si však nevedel logicky vysvetliť a tak sa v ňom zrodila úcta k prírode a opakovaným prírodným úkazom. Z toho pramenila sústava zvykov, majúcich svoj pôvod v pohanstve a mnoho z prostriedkov využívaných v pohanských obradoch prevzalo kresťanstvo. V niektorých oblastiach ešte v minulom storočí pretrvávali rôzne zvyky, ktoré sa viazali na jednotlivé cykly roka. V tomto článku vám priblížime zvyky našich predkov cez Veľkú noc a pred ňou.

V tradičnej kultúre je Veľká noc spájaná s príchodom jari. Veľkej noci predchádzal 40-dňový pôst. Jeho cieľom bolo v minulosti prečistiť nielen myseľ ale aj celý organizmus. Aj dnešní lekári potvrdzujú jeho opodstatnenosť. Veď oddych od mäsitej stravy a regenerácia metabolizmu prospeje každému. Predveľkonočný pôst bol najdlhším očistným obdobím v roku, ktorý naši

nábožensky založení predkovia poctivo dodržiavali. Okrem toho, že sa zdržiavali zábavy, alkoholu a fajčenia, dávali veľký dôraz na vyradenie mäsitých a masných pokrmov z jedálnička. Namiesto toho sa varili najmä prívarky zo strukovín, kyslej kapusty, zemiakov či húb, polievky zo sušených jabĺk a sliviek a rôzne múčne a obilné kaše. V kuchyni sa používali aj divo rastúce rastliny ako medvedí cesnak a žihľava.

Jarné zvyky sa viazali na jarnú rovnodennosť, čo znamenalo, že deň aj noc boli rovnako dlhé a oslavovali vzkriesenie prírody, príchod jari. Začínali sa zimným slnovratom, čo bol náznak zrodu nového života, víťazstva dňa nad nocou. Čiže deň sa predlžuje a slnko začína vystupovať vyššie nad obzor, prebúdza sa život na zemi.

Smrtná nedeľa bola predposledná, piata pôstna (2 týždne pred Veľkou nocou). Vtedy bolo aj v našej obci tradíciou nosiť a páliť Morenu, bohyňu zimy a smrti, jednu z 3 sestier boha Perúna.

Dievky zhotovili zo slamy a prútia ženskú figurínu, obliekli ju do starých šiat a spievajúc v sprievode prešli cez dedinu a hodili ju do potoka (bariny) a takto jej na záver ešte zaspievali: „*Hodíme ju! Do bariny, do bariny, nech tam trpí za své viny, aby za nu netrpeli ešte iní, ešte iní.*“ A to bol znak, že život víťazí nad smrťou.

Kvetná nedeľa bola zasvätená noseniu Letečka. Zelený konárik, ovenčený stužkami či vajíčkami, symbolizoval prichádzajúcu jar, nový život. Chodili s ním skupinky mladých dievčat a pri tom spievali: „*Budte tu babenky veselé, už Vám to Letečko nesieme. Dajte nám grajciarek lebo dva, však vám to Pánbenko požehná...*“ Táto tradícia sa v minulosti udržiavala aj v našej obci. Na Kvetnú nedeľu sa v kostole posväcovali bahniatka a potom sa pri búrke pálili na ohni, aby do domu neudrel blesk. Taktiež tvorili nejakú ochranu pred zlom, chorobami a iným nešťastím. Zelenými ratolesťami lipy si ľudia ozdobovali svoje príbytky na oslavu slnka – víťaza. Domov sa nosili zelené ratolesti a bahniatka, ktoré mali ochranné vlastnosti. Ratolesti mali za úlohu priťahovať dobré sily a chrániť pred zlými.

Zvyky viažuce sa k **veľkonočnému týždňu** mali prevažne očistný charakter, čistil sa príbytok, bielili sa steny, hlinené podlahy sa vymazávali žltkastou hlinou zmiešanou s kravským trusom. Kedysi, keď ľudia žili prevažne z toho, čo si

sami vypestovali a dochovali, prípadne našli v lese a na lúkach, bolo pre nich rozdelenie roka práve na takéto dve časti veľmi dôležité. Netrpezlivo preto vyčkávali, kedy sa zima poberie preč, aby ju vystriedali teplejšie jarné dni.

Zelený štvrtok bol deň, keď sa vyhánal dobytok na pašu po prvýkrát. Na dvore stajni sa kolomažou alebo cesnakom robili kríže, aby chránili dobytok pred strigami. Zlých duchov vyhánali z dediny rapkáče a biče. Konzumovali sa zelené jedlá ako žihľava, špenát, kel, čakanka. Zelený štvrtok je už pôstnym dňom. Väčšinou sa varili jedlá zo strukovín. V tento deň bolo zvykom umývať sa v studenej vode, aby človeka netrápili vyrážky či dokonca pehy. Taktiež platilo, že v tento deň sa nesmelo nič požíciavať a ani sa hádať.

Na **Veľký piatok** sa ľudia kúpali pred východom slnka v potoku, aby nemali vrede, chrasty, lišaje a aby boli po celý rok zdraví. Dievčatá verili, že po umytí

ľu. Pre našu obec je typickým jedlom veľkonočná baba, ktorá na Bielu sobotu rozvoniava hádam v každej domácnosti.

budú čerstvé ako lastovičky, nebudú mať pehy na tvári a ak si umyjú vlasy, rýchlejšie im budú rásť. V tento deň vládla magická sila zeme. Bolo zakázané siať a orať, so zemou sa jednoducho nemohlo hýbať. Naši predkovia aj v tento deň verili v uzdravujúcu silu vody a skoro ráno, ešte pred východom slnka, sa chodievali umývať do potoka, aby počas celého roka „boli zdraví ako repa.“ Taktiež verili, že umytím sa v potoku uzdravia ranení a chorí. Tento čas bol pokladaný za najvhodnejší na štepenie, prípadné presádzanie stromčekov. V tento deň bol aj prísny zákaz pitia alkoholu. Ľuďom, ktorí tento príkaz porušili, hrozilo, že budú počas leta stále smädní. Takže štamgasti, pozor na to! Na Veľký piatok by vám zas deväť z desiatich prababičiek odporučilo sa ostrihať, aby vám potom vlasy celý rok rýchlo rástli.

Biela sobota bola dňom prípravy obradných jedál, najmä šunky z bravčoviny. Masť zo šunky odkladali ľudia na liečenie rán a mnohí verili, že chráni aj pred hadím uštipnutím. Počas tohto dňa sa ešte dodržiaval pôst, ale gazdinky už pripravovali jedlá na Veľkonočnú nedeľu.

Základnými ingredienciami sú žemle (nie rožky), údené bravčové mäso a vajcia. Taktiež sa upratovalo. Biela sobota bola tiež považovaná za ideálny deň na vysievanie semien v záhrade. Vtedy vysiate semienka mali priniesť bohatú úrodu. Taktiež gazdinky sa v tento deň zvykli starať o ovocné stromy a to tak, že po vymiesení cesta si ruky neočistili, ale išli pohladkať stromy, aby dobre rodili. Hospodár zas triasol ovocné stromy, aby ich zobudil a pritom veril, že bohato zarodia. V predvečernom čase sa rozväzovali zvony a tento moment využili dievky a utekali sa umyť vodou z potoka, aby boli pekné a zdravé.

Na **Veľkonočnú nedeľu** po omši sa dávali posvätiť jedlá. Pevné miesto tu mali vajčka ako symbol kontinuity života. Vajčko rozdeľoval gazda medzi všetkých stolujúcich. Zvyšky z posvätených jedál sa nesmeli vyhadzovať. Pálili sa, primiešavali dobytku do jedla, alebo sa zakopávali na poli. Na Veľkonočnú nedeľu popoludní dievčence chystali pre mládencov rôznofarebné a zdobené kraslice. Prvé maľované vajčka sa našli v päťtisíc rokoch starých pohrebiskách a

na našom území v hrobách približne zo 7. storočia. Vajce bolo symbolom života a plodnosti. Ornamentom, ktorými sa vajčka zdobili, sa často pripisovala magická moc. Kraslicami dievčatá odmeňovali mládencov, ktorí ich na Veľkonočný pondelok prišli vyoblievať alebo vyšibať. Medzi typické symboly Veľkej noci patria baranček a zajac. Baranček je symbolom Ježiša a taktiež upomienkou na jeho obetu. Zajačiky a taktiež iné mláďatká odkazujú na prichádzajúcu jar.

Veľkonočný pondelok bol časom kúpačky, resp. šibačky. Voda mala zabezpečiť ženám zdravie a krásu a očistenie od všetkého zlého a korbáč v očiach našich predkov predstavoval prostriedok na odháňanie zlých duchov. Korbáče a voda sú pohanskými symbolmi života. Podľa tradícií šibanie nemalo mladé dievčatá ponižovať, naopak, dotyk čerstvým, miazgou napučeným vŕbovým prúťkom sa mal na telo ženy preniesť, aby sa stala ohybnou, mladou, krásnou a plodnou. Mládenci polievali dievčatá studenou „živou“ vodou a dbali, aby neobišli ani jeden dom – *nevykúpané a nevyšibané dievča by bolo nanič*. Robila sa rôzna ľúbostná a erotická mágia, pripravovali sa špeciálne pokrmy, ktoré sa dali zjesť vybranému mláďencovi. Mládenci od skorého rána chodili po dedine s harmonikou, spevom a zastavovali sa u dievok. Ak sa náhodou nezastavili v dome, kde mali dievku, znamenalo to zlú vizitku pre túto rodinu. Samotný akt oblievania symbolizuje očistenie od všetkého zlého. Niekedy dievku vykúpali s vodou pri studni, niekedy ju hodili priamo do potoka. Odmenou za kúpanie boli farebné či ozdobené aj uvarené vajčka, koláče, stužka a samozrejme pohostenie pohárikom. Potom v niektorom dome alebo v krčme spravili praženicu, za ostatné vajcia kúpili pálenku. Popíjali, vyspevovali, nezriedka prišli i dievky, spoločne tancovali, bavili sa...

V niektorých dedinách v minulosti na druhý deň v utorok dievky striehli za plotom na mládencov a na oplátku ich taktiež poliali vodou. A po čom túžia ženy dnes? Čím menej vody a šibačov, tým lepšie.

Niektoré z týchto zvykov, ktoré sú tu popísané, je na Slovensku možné vidieť dodnes, hoci z roka na rok menej a v každom regióne sa rôznia. Nádejou na ich zachovanie zostávajú aspoň **folkloristi**, pretože slovanské jarné tradície stále majú svoje čaro a význam, hoci už nie sme poverčiví. Tieto zvyky a tradície by sme mali naďalej zachovávať, pretože národ, ktorý si neváži svojich predkov a nezachováva zvyky a tradície, ktoré nám zanechali, je určený k zániku.

Spracoval: Štefan Šmatlák

Fašiangové veselie

V sobotu 22.2. 2020 (celkom magický dátum) sa v našej obci, v priestoroch za obecným úradom, konalo jubilejné desiate Fašiangové veselie. Od skorých ranných hodín sa krájalo, čistilo, miešalo, varilo, aby sa presne na poludnie mohlo začať hodovať. Kultúrny program začal fašiangovým sprievodom v maskách s FS Rozvadžan a DFS Lampášik, ktorý išiel od zvonice v Rozvadžoch. Zábava pokračovala... hralo sa, spievalo a tancovalo. Dobrú náladu všetkým zúčastneným spravila HS Sokolka, FS Rozvadžan, DFS Lampášik a skupina Garážanka. Súčasťou programu bol aj malý jarmok, ktorý dotvoril

fašiangovú atmosféru. Počasie nám prialo, ako na objednávku v ten deň svietilo slnko, aby nasledujúci deň mohlo liať ako z krhly, ale to už sme si všetci, ktorí sme sa podieľali na príprave tejto obľúbenej obecnej akcie spokojne mädľili ruky, že veselie bolo veselé, že sa ľudia (a bolo ich teda neúrekom) najedli a zabavili, a že to celé snáď nebolo zbytočné. Fašiangová zábava pokračovala večer v Spoločenskom dome a bola spojená s tradičným pochovávaním basy. Ale o tom už v inom článku.

sj

Pochovávanie basy

Účinkovali: spevácka skupina Stankovčanka, členovia divadelného súboru, Jozef Mojžiš.

Dramaturgia a réžia: Ladislav Žiško

V čase od 23.45 hod. do 00.10 hod. sa konalo v Spoločenskom dome v Trenčianskych Stankovciach už tradičné pochovávanie basy. Smútočný pochod znel v podaní KB Band. Basu priniesol p. Jozef Mojžiš, ktorý na nej v minulosti hrával. Potom za sprievodu harmoniky a Stankovčanky zaspieval pieseň A tam hore na doline... To je melódia piesne „Volga, Volga, mať radnája.“ Text „A tam hore na doline“ vytvoril p. Štefan Kadlečík, ktorého volali Ičko, pred 70-timi rokmi. Prítomní hostia sa dozvedeli, že na tejto base hrával Béla Košavojenský, basista z Textilanky. Na jednej svadbe hodila kuchárka nepozorovane kosť do korpusu basy. Basa dlhé roky nehrala, páchla a bývalý basista z nej chcel urobiť kvetináč. Jozef Mojžiš ju odkúpil, vyčistil a vďaka nemu nám basa slúži dodnes. Potom členovia divadelného súboru Michal Rychlý a Vladimír Jančo v ornátoch katolíckych a evanjelických kňazov, basu slávnostne pochovali. Celou sálou znelo „Dolóres, Dolóres, naučia ťa v pekle móres.“ Reklamu tento rok zabezpečil člen divadelného súboru Pavol Múdry, ktorý na návrh režiséra programu vyrobil latrínu s WIFI - Wypi! Členka divadelného súboru Lenka Jančová robila reklamu latríne a ponúkala i balíky toaletného

papiera vyrobeného zo žihľavy. Potom nasledovalo čítanie z kroniky vystretej basy. Napr.:

„Horelo u Vladka Zahumenského, hasiči zo Selca, Soblahova dom ratovali...“

Naši domáci nemohli, brzdy na hasičskom aute nefungovali...

Traja odsúdenci ušli, dvoch chytili hneď, tretieho až u Škytov na povale...

Bol holý od páse hore, ženičky čo sa dívali si šepkali, keby bol radšej od pása dole...

Cestovali dvaja muži z našej obce vlani na koncert, ktorý sa mal konať vo Viedni...

Tam im povedali, že prišli o rok skôr, keď si rok 2019 s rokom 2020 nechtiac poplietli...

Jeden občan z Turnej nestihol zasadiť cesnak do konca jesene...

Poradil si tak, že robil diery vrtačkou do zamrznutej zeme...

Potoky sa čistia v obci vďaka nášmu starostovi...

Pripravené budú na päťdesiat či storočné vody...“

Pochovávajúci v závere poďakovali všetkým organizáciám, občanom, podnikateľom, deťom zo ZŠ, súboru Rozvadžan, Stankovčanke, divadelníkom, futbalistom, hasičom, krčmárom, chovateľom, Sokolistkám, starostovi... všetkým, ktorí našu obec zviditeľňujú a majú radi. Mgr. Ladislav Žiško

O ŠKOLE

PROJEKTY/AKTIVITY

Maratón v čítaní 2

„Existuje veľa ciest, ako obohatiť detský svet. Láska ku knihám je tou najlepšou zo všetkých.“
Jacqueline Kennedy

Aj druhý polrok sme otvorili, takisto ako prvý, Maratónom v čítaní. Akcia sa konala 10. 2.–11. 2. 2020. Do maratónu sa zapojil celý druhý stupeň, vrátane učiteľov slovenského jazyka a literatúry. Žiaci si z domu priniesli knihy, ktoré si chceli čítať. Čítanie prebiehalo počas hodiny slovenského jazyka a literatúry.

Čítanie je (okrem iného) najefektívnejší spôsob rozširovania slovnej zásoby. Veľa detí v dnešnej dobe trávi svoj voľný čas s mobilom, počítačom, tabletom. Deti prestávajú medzi sebou komunikovať, uzatvárajú sa, nemajú priateľov. Cieľom akcie bolo, aby sa deti aspoň na chvíľu preniesli do sveta svojich hrdinov. Cieľom tiež bolo, aby žiaci zistili, že čítanie je jednoduchá cesta k relaxácii. A relaxovať sa dá nielen pri televízii, počítači, ale aj pri dobrej knihe.

Mgr. Jurigová

Moja malá záhradka - projekt

V mesiaci marec sa trieda 5. A zapojila do projektu „Moja malá záhradka“.

Úlohou žiakov bolo založiť si vlastnú bylinkovo-zeleninovú záhradku a naučiť sa, ako pestovať rôzne rastliny.

Od sponzora projektu dostali žiaci pestovateľský podnos, biologicky rozložiteľné kvetináče, kokosové tablety a 20 rôznych semien. Na hodine pracovného vyučovania si ich spoločne zasadili a označili. Zasadene semienka každý deň polievali a počas ich prebiehajúcej neprítomnosti v škole sa o ne stará pani učiteľka doma. Niektoré už vykličili. Dúfame, že o niekoľko týždňov bylinky, ovocie, zeleninu a klíčky spoločne ochutnáme.

Mgr. Mayerová s piatakmi

SÚŤAŽE

Gaming Decathlon – súťaž v anglickom jazyku

Dňa 6. februára 2020 sa naši deviataci Ondrej Cagalinec, Martin Hatlas a Ondrej Michalec zúčastnili 1. ročníka súťaže v anglickom jazyku Gaming Decathlon, ktorá sa konala v priestoroch Súkromného gymnázia FUTURUM v Trenčíne. Žiaci strávili dopoludnie, počas ktorého súťažili v rôznych zaujímavých aj vtipných disciplínach, precvičili si svoje znalosti z anglického jazyka a porovnávali svoje výkony s ďalšími zúčastnenými.

Aj keď si žiadnu z výhier neodniesli, predviedli výborný výkon a ukázali, že angličtinu majú radi a určite stojí za to, si ju stále zdokonaľovať.

Mgr. Adela Brhlíková

Volejbal žiačok – regionálne kolo

11. februára 2020 naše žiačky opäť boli reprezentovať našu školu vo volejbale. Skončili na peknom 2. mieste. Regionálne kolo sa uskutočnilo v Novom Meste nad Váhom.

Dievčatám aj pani učiteľke Mgr. Pálešovej gratulujeme a ďakujeme!

Hviezdoslavov Kubín – školské kolo

Oživovať napísané posolstvo kníh, odkrývať krásy slovenskej reči, podporovať talenty, to je hlavnou úlohou tejto súťaže v umeleckom prednese poézie a prózy. V školskom kole súťaže, ktorá sa na našej škole uskutočnila 12. februára 2020 sa zúčastnili žiaci 2. až 9. ročníka. Všetkým zúčastneným žiakom a pani učiteľkám v triednych kolách aj školskom kole veľmi pekne ďakujeme. Tešíme sa, že kniha má stále svoje miesto v našich knižniciach.

Porota pri hodnotení mala naozaj neľahkú úlohu.

Umiestnenie:

1.kategória (2. až 4. ročník)

Poézia

1. Berková Ema 3.B s postupom do Obvodového kola
2. Pohorelcová Karolína 2.B, Justusová Stella 2.B
3. Sliacka Ela 4.A, Hromníková Hana 3.A

Próza

1. Husár Michal 3.B s postupom do Obvodového kola
2. Ratkovská Sofia 4.A

2. kategória (5. a 6. ročník)

Poézia

1. Markéta Benková 6.B s postupom do Obvodového kola
2. Vanesa Sládková 6.B
- Natália Fraňová 5.A
3. Adam Adrián Blaško 5.B

Próza:

1. Rastislav Kubaloš 6.A s postupom do Obvodového kola

3. kategória (7. až 9. ročník)

Poézia

1. Petra Eva Petruľová 8.B s postupom do Obvodového kola
2. Alžbeta Margorinová 8.A
3. Ema Šišovská 9.B

Próza

1. Ivana Kubalošová 7.A s postupom do Obvodového kola

V obvodovom kole recitačnej súťaže Hviezdoslavov Kubín dosiahla najväčší úspech Markéta Benková, ktorá sa umiestnila na 1. mieste a postúpila do okresného kola. Srdečne gratulujeme.

Ďalšie zaujímavé aktivity

- Exkurzia žiakov 8. ročníka zo slovenského jazyka a literatúry v Melčiciach – Lieskovom

- Návštevy školskej a obecnej knižnice
- Fašiangové karnevaly žiakov 1. stupňa

Dňom 16. marca 2020 sa vzdelávanie žiakov našej školy začalo formou samoštúdia. To znamená, že žiaci dostávajú priebežne od svojich učiteľov domáce úlohy prostredníctvom elektronickej žiackej knižky. V tejto súvislosti chcem Vás – rodičov poprosiť, aby ste dohliadli na samoštúdium svojich detí. Všetci učitelia pracujú z domu a pravidelne zadávajú domáce úlohy. Využite všetky možnosti internetu, sledujte zadávanie domácich úloh cez zstrenstan.edupage.org a umožnite aj svojim deťom prácu s počítačom (tabletom alebo mobilným telefónom). Dajte učiteľom spätnú väzbu, pošlite vypracované úlohy mailom alebo aspoň označte, že ste si zadanie úloh prečítali. Budem Vám veľmi vďačná.

V prípade problémov kontaktujte svojho triedneho učiteľa alebo vyučujúceho daného predmetu. Kontakty na vyučujúcich sú prístupné pre všetkých prihlásených používateľov našej stránky. Veríme, že súčasnú ťažkú situáciu spoločnými silami zvládneme.

Touto cestou sa chcem veľmi pekne poďakovať všetkým žiakom, rodičom, učiteľom a zamestnancom školy za ich spoluprácu. Želám Vám pevné zdravie a skorý návrat do školy!

Mgr. Gabriela Trnavská, riaditeľka školy

Kameňolomy v okolí Trenčianskych Stankoviec

Na viacerých miestach v okolí našej obce sa môžeme stretnúť s pozostatkami starých kameňolomov. Mnohé vznikali najmä v I. pol. 20. storočia po vzniku 1. ČSR, keď bol kameň v čase stavebného rozvoja žiadanou komoditou. Otvorenie vtedajších lomov muselo prejsť schvaľovacím konaním Okresného úradu Trenčín.

Najviac kameňolomov bolo v prevádzke v k. ú. Veľké Stankovce. Ako prvý dostali povolenie v r. 1924 Ondrej Kern a Ferdinand Stanek na prevádzku kame-

ňolomu v časti chotára Vápeničky. Urbárska obec Veľké Stankovce prevádzkovala od r. 1932 kameňolom na parcele č. 1051. Pasienkové spoločenstvo Veľké Stankovce dostalo v r. 1932 povolenie lámať kameň na parcele č. 1249. V r. 1935 žiadali bývalí urbarialisti Veľké Stankovce Okresný úrad lesné oddelenie Trenčín, o povolenie na otvorenie kameňolomu na Hurtovej skale v časti lesa Kozie - Žilákovec (les bol zakúpený v r. 1928 od Domovného lesného priemyslu úč. spol.). Kameň sa mal použiť na úpravu rieky

Váh. Bývalí urbarialisti boli do tej stavebnej akcie zainteresovaný finančným príspevkom a dodaním kameňa chceli uhradiť povinný príspevok. Urbarialisti žiadali otvoriť lom len na dobu dvoch rokov a za rovnaký čas mal byť opätovne zalesnený. Urbárska obec Malé Stankovce dostala povolenie v r. 1932 na otvorenie kameňolomu na parc. č. 218 a 219. V Sedličnej od r. 1932 prevádzkoval kameňolom bývalý majiteľ sedličianskeho veľkostatku Samuel Beck.

Podľa spomienok pamätníka Štefana

Straku sa kameň v lome v Komárovci (k. ú. Veľ. Stankovce) lámal ručne, následne sa kladivami rozťikal, triedil sa podľa veľkosti a množstva drte bol finančne ohodnotený.

Otvorenie kameňolomu bolo vždy podmienené prísnyimi bezpečnostnými podmienkami, za 1. ČSR platili nasledovné: kameň sa mal vždy dobývať zhora nadol v primerane veľkých stupňoch, tak aby nevznikol previs a veľká kolmá stena. Miesto lomu muselo byť spoľahlivo ohradené, aby sa zabránilo pádu ľudí či zvierat, kameň sa nesmel tlčiť na štrk

v dosahu lomu, prevádzkovateľ mal povinnosť zabezpečiť pre pracovníkov dostatok pitnej a úžitkovej vody. V lome, na uzavretom mieste, museli byť vždy uložené prostriedky prvej pomoci, za hustej hmly či nepriaznivého počasia musela byť práca v lome prerušená. Pre ťažbu odpaľovaním pomocou trhavín platili presne určené bezpečnostné pravidlá, ktoré musel majiteľ či nájomca lomu dodržiavať.

„Stankovské“ lomy neboli v prevádzke dlhú dobu, v plánovanom hospodárstve po r. 1948 ich prevádzka už nebola po-

trebná. V okolí Trenčína sa priemyselná výroba rozbehla v iných lokalitách. V 80. a 90. rokoch 20. storočia si v niektorých opustených lomoch miestny občania postavili chatky (lom Vápeničky je v súčasnosti známy pod názvom Jarovary). Na lomy môžeme naraziť pri zbere húb či turistike a obdivovať ich ako krajinotvorný prvok vhodný pre život špeciálnych druhov zvierat a rastlín.

Zdroje: ŠA BA pob. TN, Obv. NÚ Sedličná, Inv. 250-255, kr. 9, informácie od Petra Ďuriša a výskum autorky

Zlatica Kremeňová

„Plameňácky x-boj alebo ukáž čo dokážeš“

8.2.2020 sa v telocvični ZŠ Svinná uskutočnila prvá tohtoročná súťaž mladých hasičov - plameňákov pod názvom „Plameňácky x-boj, alebo „ukáž čo dokážeš“. Je to halová súťaž, zložená z viacerých disciplín, ktorá slúži na oslovenie najmladšej generácie našich školákov pracovať v kolektíve mladých hasičov. Za náš kolektív pracujúci pri DHZ Trenčianske Stankovce a ZŠ Jána Lipského v našej obci, sa tejto súťaže zúčastnili 4 päťčlenné družstvá deti vo veku 8 - 16 rokov. Súťažilo sa v kategóriách chlapci a dievčatá, starší a mladší. Naše deti si spomedzi 30 zúčastnených kolektívov vybojovali v jednotlivých kategóriách nasledovné umiestnenie:

chlapci st. 1.miesto, dievčatá st. 2. miesto, dievčatá ml. 3.miesto a chlapci ml. 14.miesto.

Všetkým zúčastneným deťom gratulujeme k dosiahnutým výsledkom, ďakujeme za peknú reprezentáciu nášho hasičského zboru a základnej školy. Ďakujeme nápopocným vedúcim pri príprave detí na súťaž, ale aj pri sprevádzaní počas súťaže a obecnému úradu za spoluprácu pri riešení dopravy celej našej skupiny na túto súťaž.

Lýdia Lahká, referent pre prácu s mládežou

P.S.: Touto cestou by som rada poďakovala obci Trenčianske Stankovce za zabezpečenie rúšok pre našich rodičov, starých rodičov, ktoré sú dôležitou ochranou pred koronavírusom. Vďaka patrí dobrovoľníckam, ktoré sú v šití týchto rúšok nápomocné.

Citrónové venčeka

Suroviny:

1 hrnček (objem 250ml) hladká múka
3/4 hrnčeka kukuričný škrob
1 ČL PDP, 1/4 ČL soľ, 113 g maslo (izbovej teploty)
2 ks žltky, 1/2 hrnčeka práškový cukor
Kôra z troch citrónov, 1 ČL vanilkový extrakt

Poleva: 1ks bielok, 2 ČL citrónová šťava

Postup: Na cesto vyšľaháme maslo s cukrom do peny, pridáme vanilkový extrakt, citrónovú kôru, žltky, rozmixujeme a nakoniec pridáme múku zmiešanú s práškom do pečiva, soľou, škrobom. Dobré premiešame a na jemne pomúčenej podložke rukami vypracujeme na kompaktné cesto. Zabalíme do fólie a odložíme do chladničky minimálne na 45 minút, alebo na noc.

Vychladené cesto na vhodnej podložke rozvalkáme na hrúbku cca 3 - 4 mm, vykrajujeme formičkou kolieska s dierkou v strede, preložíme na pekáč vyložený papierom na pečenie a v rúre zohriatej na 180°C pečieme cca 15-18 minút. Vyberieme von z rúry a necháme vychladnúť.

Na polevu preosejeme práškový cukor, zmiešame s bielkom a citrónovou šťavou tak, aby bola konzistencia ani príliš hustá ani príliš riedka. Potrieme a hneď zdobíme podľa fantázie. Treba zdobiť, keď je poleva ešte trocha tekutá, keď zaschne nebude vám zdobenie držať.

Dobrá chuť!

Vyjadrenie uznania všetkým našim ženám nielen k sviatku MDŽ.

Žena

*Žena je múza, žena je kvet,
žena je okrasou pre celý svet.*

*Žena je anjel, žena je cnosť,
žena je éterická bytosť.*

*Žena je obraz, žena je báseň,
žena je pieseň na jar či jeseň.*

*Žena je madona, žena je kosť,
žena je venuša mužom pre radosť.*

*Žena je mólo, žena je dok,
žena je prístav, čo krotí tok.*

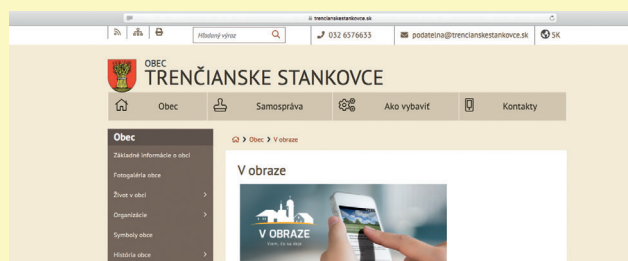
*Žena je krivka, žena je dráždivosť,
žena je krásna zmyselnosť.*

Karol Krejčí

Aby sme boli V OBRAZE...

Ak bežne používate „inteligentné“ telefóny a chcete by ste mať väčší prehľad o dianí v obci dávame opakovane do pozornosti aplikáciu V OBRAZE, ktorú si môžete stiahnuť zdarma podľa návodu na webovej stránke obce www.trencianskestankovce.sk. Aktuality, ktoré bude obec zverejňovať na webovej stránke si môžete prezrieť v aplikácii vo svojom mobilnom telefóne bez toho, aby ste obecnú stránku navštívili.

SPOLOČENSKÁ RUBRIKA

od 10.2. 2020 do 25.3.2020

Vitajte, naši najmladší:

Sofia Sýkorová
Timea Otrubáková
Natália Slezáková
Karolína Píknová
Kristína Bolechová
Lucia Beňová
Scarlet Košťál
Jakub Petro

- prist'ahovalo sa 15 občanov
- odst'ahovali sa 4 občania

Navždy nás opustili:

Katarína Maňová – 89 rokov
Jaroslav Kamas – 82 rokov

Diamantový sobáš

Dňa 27.2.2020 oslávili spoločné jubileum – 60 rokov manželského života – manželia Ján a Emília Tehlároví z časti obce Veľké Stankovce. Pri tejto príležitosti sme im zaželeli do ďalších spoločných rokov života predovšetkým zdravie, pokoj, rodinnú pohodu, radosť zo svojich najbližších a ešte veľa elánu do života.

Štatistika k 25.3.2020

Spolu 3388 občanov:

- z toho muži 1676
- z toho ženy 1712

VÝPOČET DÁTUMU VEĽKEJ NOCI

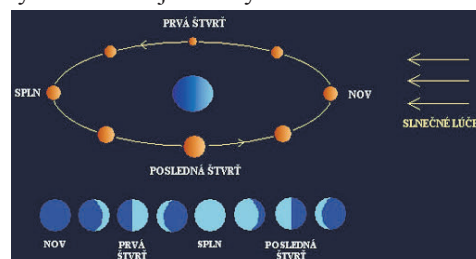
Veľká noc sa podľa kresťanských cirkví slávi prvú nedeľu po prvom splne po jarnej rovnodennosti. Táto nedeľa bola ustanovená na Nicejskom koncile (prvom všeobecnom) roku 325. Ak spln pripadá na nedeľu, Veľká noc bude až nasledujúcu nedeľu.

Jarná rovnodennosť je „úradne“ stanovená na 21. marec podľa gregoriánskeho kalendára bez ohľadu na astronomickú skutočnosť (ktorá sa môže líšiť až o dva dni). Termín prvého jarného dňa sa síce z dlhodobého hľadiska pohybuje medzi 19. a 22. marcom, v súčasnosti sa napríklad ustálil na 20. marci. Pre výpočet termínu Veľkej noci sa však ako úradný prvý jarný deň zaviedol 21. marec, aj keď sa nemusí zhodovať s astronomickou skutočnosťou. Dátum **Veľkej noci** sa teda môže odlišovať medzi jednotlivými rokmi až o viac ako jeden mesiac (**od 22. marca do 25. apríla**).

Ohľadom výpočtov termínu Veľkej noci v minulosti panovali spory. Pôvodne sa odvíjali od židovského kalendára, kresťania ich začali samostatne počítať asi v 3. storočí vo vtedajších hlavných centrách kresťanstva v Alexandrii a v Ríme. Pravoslávna Veľká noc je oproti našej oneskorená, pretože pravoslávna cirkev pre ich výpočet využíva starší juliánsky kalendár. Navyše zachováva kánon **Nicejského koncilu**, že Veľká noc nesmie kolidovať so židovským sviatkom **Pesach**.

Bežná domácnosť nemá lunárny kalendár a je to skôr na astronomických výpočtoch, ktoré nám dajú presný údaj o tom, kedy bude Mesiac v splni. Obdobie medzi dvoma mesačnými fázami, teda aj medzi dvoma splnmi, sa nazýva synodický mesiac a trvá 29 a pol dňa. Na výpočet dátumu Veľkej noci existuje aj algoritmus, ale je zložitý a nie každý ho zvládne, preto vám prinášame nasledujúcu tabuľku na najbližšie roky.

Prehľadná tabuľka dátumov

Rok	Popolcová streda	1. Spln mesiaca – po jarnej rovnodennosti	Veľkonočná nedeľa
2020	26. február	8. apríl	12. apríl
2021	17. február	28. marec	4. apríl
2022	2. marec	16. apríl	17. apríl
2023	22. február	5. apríl	9. apríl
2024	14. február	24. marec	31. marec
2025	5. marec	13. apríl	20. apríl
2026	18. február	2. apríl	5. apríl
2027	10. február	22. marec	28. marec
2028	1. marec	9. apríl	16. apríl
2029	14. február	29. marec	1. apríl
2030	6. marec	17. apríl	21. apríl
2031	26. február	7. apríl	13. apríl
2032	11. február	26. marec	28. marec
2033	2. marec	14. apríl	17. apríl
2034	22. február	3. apríl	9. apríl
2035	7. február	24. marec	25. marec

Spracoval Štefan Šmatlák

Vydavateľ: Obecný úrad Trenčianske Stankovce, obec Trenčianske Stankovce 362, 91311. IČO: 00312100. Noviny pripravili: PaedDr. Oľga Šmatláková, Mgr. Silvia Justusová, Peter Justus, Drahoslava Zemánková a kolektív prispievateľov. Grafická úprava a tlač: PN print s.r.o., Piešťany. Cena výtlačku: zdarma. Náklad: 1200ks. Regionálne vydanie. Periodicita: 6xročne. Vydavateľ si vyhradzuje právo na úpravu príspevkov. Zapísané v zozname periodickej tlače Ministerstva kultúry Slovenskej republiky: EV 5790/19, ISSN 2644-5107.